

SWEDISH FIRE FIGHTERS

**BESEGRA KLAUSTROFOBI
Med hjälp av KBT**

**OLAS SPALT:
Vad sysslar MSB med?**

**2000-TALET'S COOLASTE
Räddningsfordon**

**ÅSA BRORSSON:
Om mig och om att
vara fotograf**

Tvättar DU fortfarande som förr i tiden?

FÖRDELAR MED HOSE MASTER

- Sparar vatten – max 4 liter går åt vid provtryckning av 25 m, 76 mm slang
- Minskar direktkontakt med cancerframkallande ämnen från slangarna
- Hela slangen blir tvättad – från koppling till koppling
- Bättre arbetsmiljö – mindre fysisk arbetsbelastning
- Sparar mycket plats – 3500 bred x 1400 djup x 2100 hög
- Hög kapacitet – tvättar upp till 20 slangar i timmen
- Lätt att flytta
- Låg ljudnivå – max 70 dB
- Tvätt, provtryckning, torkning och upprullning i samma arbetsmoment
- Automatisk detektering och märkning av hål
- Användarvänligt gränssnitt
- Helt svensktillverkad med högsta kvalitet

VÄRLDENS MODERNASTE HELAUTOMATISKA SLANGVÅRDSTVÄTT

allgotech

proudly presents

Hose Master

Allgotech AB
 Djulögatan 31 A, 641 30 Katrineholm
 Tel: 076 33 74 371, 0150-155 58
 info@allgotech.com
 www.allgotech.com
 facebook.com/Allgotech

Inspire™ mask

Håll aldrig mer andan för ett friskt andetag

Friskluft är bra för att spara på luftförrådet, men att i all hast ansluta andningsventilen medför onödiga risker. För att säkerställa att masken aldrig fylls med rök, har vi installerat en friskluftslucka som låter dig ha andningsventilen ansluten hela tiden och ändå andas friskluft när du vill. Luckan öppnas med ett säkert tvåpunktsgrepp, och stängs med en enkel tryckning.

interspiro.com

Brandmännens Riksförbund, BRF, är med cirka 9 000 medlemmar Sveriges i särklass största organisation för anställda inom räddningstjänsten. BRF, som är en partipolitiskt obunden organisation, ingår i paraplyorganisationen The International Firefighters Unions Alliance (IFFUA), som samlar mer än 600 000 brandmän.

BRF:s bransch- och medlemstidning Swedish Firefighters, SFF, trycks i 13 000 exemplar och distribueras kostnadsfritt – utöver BRF:s medlemmar – även till beslutsfattare i branschen och till samtliga riksdagsledamöter. SFF granskar allt som berör branschen, samt håller läsarna uppdaterade vad gäller sådant som ny teknik, forskning och lagstiftning inom området.

OMSLAGSBILD: ÅSA BRORSSON

FOTO: ÅSA BRORSSON

INNEHÅLL

- 4 LEDARE – Peter Bergh
- 6 Chefredaktören har ordet
- 9 Tekniknyhet: Nytt sätt att uppmärksamma bilister
- 10 Avtalsförhandlingarna 2016: Vad hände egentligen?
- 12 3 snabba frågor till hoffa
- 18 Projekt Räddningstjänst: Husbränning i Brönnestad
- 28 Henrik Johansson: Gemensamma övningar måste bli regel
- 30 MIR–Nätverket Jämställd Räddningstjänst
- 36 Japanerna struntade i brandsäkerhet – förlorade kriget
- 38 Serie & Sudoku

8 **OLAS SPALT:**
Vad sysslar MSB med?

14 **ÅSA BRORSSON:**
Om mig och om att vara fotograf

26 **BESEGRA KLAUSTROFOBI**
med hjälp av KBT

32 **2000-TALET'S COOLASTE**
räddningsfordon (hittills)

KONTAKTINFORMATION

SWEDISH FIREFIGHTERS
ANSVARIG UTGIVARE
Tobias Rådenfjord

CHEFRÉDAKTÖR
Tobias Rådenfjord
chefredaktor@yreghters.se
Tel: 0722-33 44 42

Tryckt upplaga: 13 000 ex

UPPLAGA:
10 100 ex

REDAKTION
Swedish Firefighters
Palmfeltsvägen 19
SE-121 62 Johanneshov

Tel 08-722 34 80

E-mail: kansli@brandfacket.se
Internet: www.yreghters.se
www.brandfacket.se

SKRIBENTER
Peter Bergh, Tobias Rådenfjord,
Ola Morin, Kristoffer Stigson,
Åsa Nilsson.

TRYCK
Ljungbergs Tryckeri AB
www.ljungbergs.se

ANNONSERING
Irmér Media AB
Tel 08-742 10 08
patrik.irmér@yreghters.se

PRODUKTION & LAYOUT
Logviken gräysk form
info@logviken.se
www.logviken.se

341904
Printing company

Hopp och tur

RAPPORT FRÅN EN SJUKSÅNG och roligare hade 2017 kunnat börja. En axeloperation med komplikationer tvingade in mig på sjukhuset men snart så... jag har gått hopp! 2016 är över och var i många delar ett dåligt år för räddningstjänsten och blåljusverksamheten. Naturligtvis är det ur ens eget perspektiv som man betraktar olika händelser och i bland ligger nyckeln i att just komma ihåg det, att det är ens eget perspektiv. Att vara lyhörd och ödmjuk inför andras perspektiv är otroligt viktigt då de kan se saker på ett annat sätt och kanske rent av har erfarenhet och kunskap som man själv saknar. Lite kan jag känna att det är precis där skorna klämmer för blåljusverksamheten med beslut som tas långt ifrån och av beslutsfattare som inte kan verksamheten. Vilka konsekvenser får detta för utövarna och för verkligheten som är långt från administrativa strikt juridiska och ekonomiska generella centrala tabeller och stapeldiagram?

Det blir nästan alltid fel, om man inte har tur, när man inte lyssnar. Lagstyrda och absolut nödvändiga verksamheter så som blåljusverksamheten anser människor med rätta tillhör grundtryggheten i ett samhälle och får inte byggas utav tur. Tur att inget händer eller tur att blåljusfolkets lojalitet med yrket och sina medmänniskor gör att de ställer upp. Oavsett. Den turen sviker nu och vi ser hur hela blåljusverksamheten krackelerar medan de beslutsfattare som skulle kunna göra skillnad hukar sig bakom både den ena och den andra bortförklaringen eller rena Bagdad-Bob-teorier. Runt om i landet rasar deltidsbrandmän över det nya kollektivavtalet. Flera har sagt upp sig och ännu fler aviserar att man kommer att göra det, och det är precis det scenario jag målade upp vid räddningstjänstens Glesbygdsklubbs årliga konferens i Bollnäs den 12-13 oktober. En förening bestående av de räddningstjänstföreträdare och räddningschefer som hanterar deltidsbrandmannafrågorna i sina kommuner. Citat mig själv: "-Vi pratar rekrytering här men jag tror att vi kommer stå här om ett år och fundera över vart tog ytterligare 25% av det totala antalet deltidsbrandmän vägen på grund av det avtal som aviseras och då, då kan vi prata om problem och kris. Jag ber er, ni måste hjälpa till för vad händer annars för räddningstjänsten?"

Ett stort kommunikationsproblem är att vi ofta inte lyssnar för att förstå utan för att kunna svara och argumentera men den här situationen var inte särskilt svår att förutspå. Ett yrke där lön och arbetsvillkor inte är förenliga med arbetsinsatsen lockar inte många människor och lyckas heller inte behålla de som redan finns där. Tänkte man inte på det?

Med urusla löner och en lika usel hjälp i omliggande problem som alla borde veta om redan så är inte receptet sämre löner och fler utredningar. Jag är genuint orolig redan nu och inte om ett år som jag sa på Glesbygdsklubben konferens. Det som räddat organisation efter organisation hitintills är brandmännens lojalitet och plikt känsla men även den har en gräns. En gräns som tjänats till bristningsgränsen redan tidigare och som vi nu ser brister för många. Vi har pratat, skrivit, sparkat, skrikit och tagit ett betydligt större samhällsansvar än någon kan kräva av ett fackförbund "för det måste ju finnas en räddningstjänst" men nu får det räcka. Även för oss. Det är inte vårt eller brandmännens ansvar utan kommunens om det finns någon räddningstjänst. Vi kommer se till att arbetsmiljön är tillfyllest, att lag och avtal följs och fokusera på de sedvanligt fackliga arbetsuppgifterna och klarar man inte sen det lagstadgade samhällsansvaret pga. av dåliga avtal och usel personalpolitik, så får man svara upp till de drabbade medborgarna. Skattebetalarna de verkliga finansörerna och tillika väljarna. Man kan välja väg själva och det går inte att huka sig och skylla på "Stockholm" när man ansvarar för lagstadgad verksamhet som självbestämmande kommun. Tycker jag.

Snart kommer rondan och jag ska försöka tjata ut mig och hoppas på tur men till sist så berättas det att landsbygden befolkas allt mer igen. Otroligt intressant och kanske ett hinder och en myt till att slå hål på. När den avfolkades drogs räddningstjänsten ned men om trenden har vänt borde även det göra så för räddningstjänsten och att man tänker sig för fler gånger och inser betydelsen av skydd och säkerhet för ytterligare samhällsutveckling.

Vi hoppas att 2017 är det år då det sker och att det som sker nu generellt i hela landet med protester öppnar ögonen på de som fortfarande blundar. Hoppet är ju det sista som överger en sägs det och näst sist är då Brandmännens Riksförbund och vi kommer vara här och hjälpa våra medlemmar genom detta. Också.

Hade bra på er och vi hörs och syns!

Peter Bergh
FÖRBUNDSORDFÖRANDE

WWW.SFFPROFILSHOP.SE

659 :-

Ryggsäck Big Bear

Rejäl ryggsäck med Swedish Firefighters-tryck. Mjukt meshnät i ryggen för ökad ventilation. Sköna axelband. Höftbälte.

Material: 600D & 2-tone PVC
Storlek: B29 x D28 x H47 cm
Vikt: ca 890 gram
Volym: ca 30 liter
Färger: Svart/Orange

529 :-

Sportväska

Sportig väska med färgdetaljer i orange. Ett vävt Swedish Firefighters märke på höger sida. Rymliga fack. Smidig att bära med speciellt vadderat axel-skydd. Exklusiva metallclips med vridskyddade fästen. En rejäl och lagom stor sport- och fritidsväska.

Material: 600D polyester med PVC backning.
Storlek: 60 (l)x27(b)x30(h) cm.
Vikt: ca 990 gram.
Volym: ca 46 liter.
Färger: svart/orange

295 :-

Toiletbag

Necessär med tryck Swedish Firefighters. Praktisk och behändig necessär med många fickor och smarta lösningar. Totalt 10 fickor och två gummiband. Krok för upphängning. Material: 300 denier ripstop / polyester med PU baksida.

Storlek: L22 x D8 x H25
Vikt: 210 gram
Volym: 4 liter

Hos oss hittar du fräcka
och snygga Swedish
Firefighters-prylar.
Fri frakt på alla varor!

SWEDISH
FIRE
FIGHTERS

RECO PORT

SWEDISH QUALITY
RECO PORT
SINCE 1982

Stark, snygg,
isolerad och säker!

VIKPORTAR - SPECIALANPASSADE FÖR RÄDDNINGSTJÄNSTENS BEHOV.

SVENSKTILLVERKADE

RÄDDNINGSDOCKOR,
BRANDDOCKOR, VÄSKOR M.M

RÄDDNINGSDOCKA I SKINN,
FINNS I STORLEK VUXEN OCH
BARN, VIKT ENLIGT ÖNSKEMÅL

BRANDDOCKA 180 CM
I MYCKET HÖG KVALITÉ

Elji Sport
MADE IN SWEDEN

Gesällgatan 1, 266 32 Munka Ljungby
Tel. +46 (0)431-43 13 20 E-post: info@eljisport.com

www.eljisport.com

Chefredaktören HAR ORDET!

2016 VAR ETT ÅR SOM KANTADES av många tråkiga händelser. Kollegor som alldeles för tidigt fick stå inför himlens port och bli välkomnade med öppna armar och hyllade av ett räddningstjänstsvärige för sina heroiska insatser. Många tårar har runnit ner längs kinderna och det kollegiala stödet har varit fantastiskt trots detta så finns oron och rädslan kvar när man står ute på de stora europavägarna. Jag tror ändå att vi alla har blivit bättre på säkerhetstänket kring trafikolyckor och att man vågar stänga av vägarna oftare nu än tidigare. Nu är det upp till beslutsfattarna att göra sitt! Vi behöver tydliga och klara riktlinjer på vad som gäller kring utryckningskörning, avspärrning mm.

En sak som förvånar mig väldigt mycket är att räddningstjänsten i Sverige är så fruktansvärt dålig på erfarenhetsåterkoppling? Samma olycka ska helst inträffa på flera ställen men hos olika räddningstjänster innan man börjar knyta sig an varandras erfarenheter. Att inte MSB har denna förmåga är i mina ögon förvånande, en sådan produkt måste ju kunna gå att upphandla om man själv inte har kompetens eller resurser. Vad säger vi då om 2017? Kommer SKL/PACTA och Kommunal också att ta sitt förnuft till fånga likt Vision gällande det urusla avtalet som undertecknades? Eller är det på lokal nivå som livräddningen av svensk räddningstjänst

kommer att ske, enbart detta tack vare kloka räddningstjänstchefer som förstått betydelsen av en väl fungerande svensk räddningstjänst? I årets första nummer kommer vi att kika när brandmännen i Hässleholm när dom eldar ner/upp ett hus i utbildningssyfte, vår eminenta fotograf Åsa bjuder på en liten presentation om sig själv och om hur det är att följa och att fotografera räddningstjänsten. En liten artikel om 2000-talets släckfordon, finns en del häftiga fordon som man inte hade en aning om ens existerade. Vi backar tillbaka till 2:a världskriget och tittar på hur brandsläckningen blev avgörande under slaget om Midway. Jonas Evander, leg psykolog på Afobia skriver om klaustrofobi i en mycket intressant artikel.

”CHEFREDAKTÖREN”
Tobias Rådenfjord
chefredaktor@firefighters.se

Tyck till du med!

Skriv och skicka in till redaktion@firefighters.se

Merkapacitet vid storskaliga olyckor

Komplett uppsamlingsplats

Bårssystem och värmfilt

DECON-dusj

Triage

LESSO

post@less.no
+47 61 16 00 55

Besök vår hemsida
www.less.no

Kalendariet Firefighters 2017

BRANDBEFÄLSMÖTET
15–16 februari, Helsingborg.. www.brandbefalsmotet.se

JÄMSTÄLLD RÄDDNINGSTJÄNST
21 februari, Karlstad www.raddningkarlstad.se

KEM 2017
15–16 mars, Helsingborg www.kem2017.se

ÄLDRESÄKERHET
22–23 mars, Helsingborg..... www.aldresakerhet.se

JÄMSTÄLLD RÄDDNINGSTJÄNST
5 april, Göteborg

KRISBEREDSKAP 2017
5–6 april, Helsingborg

VATTENSÄKERHET
26–27 april, Helsingborg www.vattensakerhet2017.se

BRANDSKYDD I BOSTADSHUS
3–4 maj, Malmö

BRAND- & RÄDDNING
10–11 maj, Västervik www.brandbefal.se

Ren och Redo!

Diversey hjälper dig som brandman att på ett effektivt och skonsamt sätt dekontaminera och återställa din larmutrustning inför nästa insats, hålla brandstationen fri från okända ämnen och smuts, samt att göra dig själv ren och redo. Våra system säkerställer låg förbrukning och säker dosering, och att du får tillgång till vår samlade kunskap inom hygien och rengöring.

Diversey Care.
Den säkra lösningen för tvätt och hygien.

10 maj kl. 11–18
11 maj kl. 09–13

BOKA NU!

MÄSSA FÖR BRAND- & RÄDDNINGSTRUSTNING

Föreningen Sveriges Brandbatal i Kalmar län inbjuder för andra året i rad till en mässa för brand- & räddningsutrustning den 10–11 maj 2017 i Västervik.

Vi kommer att hålla till på Gränsö Slott som ligger ca 4 km ifrån Västerviks stad och erbjuder en fantastisk miljö intill Östersjön.

Fri entré för samtliga besökare!
Läs mer på: www.brandbefal.se

STEGAR SOM RÄDDAR LIV BRAND- & RÄDDNINGSTEGAR FRÅN WIBE LADDERS

WIBE LADDERS är ledande i Europa på tillverkning av brand- och räddningsstegar. Vår gedigna erfarenhet är din garanti för produkter med beprövade och genomtänkta funktioner av högsta kvalitet.

wibeladders.se/norbas

VAD SYSSLAR MSB MED?

FRÅGAN I RUBRIKEN MÅSTE STÄLLAS efter en artikel i STV 9/12-16 där genusforskaren Ulrika Jansson uttalar sig om operativ räddningstjänst och de konflikterna som varit i branschen. Uttalandena är så märkliga och innehåller också så många faktafel att man förvånas. Brandmännen Joakim Högström och Emil Skoglund bemöter Ulrika Janssons uttalande bra i en insändare 16/12-16. Det som känns märkligast i sammanhanget är dock att Ulrika Jansson är anlitad av MSB. Hur kan man anlita någon med så dåliga kunskaper om operativ räddningstjänst till att forska i frågor som rör det? Och hur är egentligen MSB:s syn på operativ räddningstjänst? Med åren har det trummats ut mycket konstiga uttalande om operativ räddningstjänst från olika håll där MSB mer eller mindre skyttat i bakgrunden.

MAN HAR NÅGRA FAVORITLÖGNER man ständigt trummar ut, möjligen i någon patetisk förhoppning om att detta till slut ska tolkas som sanning. Här är några av dessa:

OPERATIV RÄDDNINGSTJÄNST ÄR EN DYR verksamhet som kostar mycket pengar. Jaså? I den kommun jag jobbar utgör kostnaden för räddningstjänsten 1,8 % av nettoutgifterna i den kommunala budgeten. Beräknar man sedan de värden som räddas och den trygghet som produceras så tolkar nog de flesta bedömare detta som en fantastiskt bra affär för kommunen. Jag tror att de flesta skattebetalare tycker att detta är väl investerade skattepengar om de får reda på dessa siffror.

OPERATIVA BRANDMÄN ÄR INEFFEKTIVA och gör inget annat än äter, sover och tränar på arbetstiden med undantag av när de någon enstaka gång i månaden åker på larm. Här är det väl i huvudsak heltidsbrandmän man syftar på men uttalandena används för att svärta ner hela branschen. Utöver att det är en ren lögn, vi har ett avtalat arbetsschema precis som vilken annan verksamhet som helst, så stör det mig

att man inte vill räkna med den tid vi lägger på insatsförberedande arbete. I dagligt tal kallar vi det övningsverksamhet. Larmen är de prov vi utsätts för där det testas hur flitiga vi varit i vårt insatsförberedande arbete. Om vi inte lagt mycket tid på detta märks det i de prov vi utsätts för. Det är att jämföra med vilka studier som helst. Det som skiljer är att proven inträffar när som helst och då kan innefatta vad som helst i hela studieinnehållet. De 3% tidsåtgång för larm som man pratar om verkar vara en väldigt dålig insikt i hur mycket vi förväntas kunna hantera operativt och hur mycket tid som går åt till det. Med normal intelligens förstår man också att detta behöver tränas och övas regelbundet. Tyvärr ser vi att tiden inte räcker till för att leva upp till detta och det blir inte bättre av att det ska skjutas in andra uppgifter i verksamheten som att t.ex. vara socialarbetare.

DET VERKAR FAKTISKT OCKSÅ SOM man är störd över att den operativa räddningstjänsten är populär hos allmänheten. Om man i en koncern eller en affärsverksamhet haft en avdelning som åtnjutit sådan popularitet hade man varit salig och försökt vårda detta maximalt. Här gör man precis tvärtom, man försöker smutskasta.

MSB KALLAS ALLMÄNT I BRANSCHEN FÖR "Mötesplatsen för Sparkade Brandchefer" och man börjar onekligen tro att det ligger något i det när man ser sådana här saker. Det hela verkar vara en dålig bortförklaring där man lever i en värld där det är de olika lagens fel att lagledaren misslyckas.

DET ÄR VIKTIGT ATT PÅPEKA ATT det finns många bra människor inom MSB som jobbar hårt för att förbättra räddningstjänsten. Jag tycker synd om dessa när man ser saker som det jag beskrivit ovan. Trots det kvarstår det en dålig känsla, MSB lägger tydligen mycket pengar på projekt som Ulrika Janssons. Dessa pengar hade verkligen kunnat användas bättre.

EVAM System: NYTT SÄTT ATT UPPMÄRKSAMMA BILISTER

Flera tragiska dödsolyckor de senaste åren där utryckningspersonal förolyckats i trafiken visar att den nya KTH blåljus-tekniken behövs. Nu ska tekniken testas i både de södra delarna av huvudstaden och innerstaden. EVAM System, som tekniken kallas, är ett nytt sätt att uppmärksamma bilister på annalkande utryckningsfordon.

– Vi har utvecklat ett smart kommunikationssystem för utryckningsfordon. Det fyller tre funktioner. Att förbättra framkomligheten för ambulans, polis och brandkår, öka trafiksäkerheten och göra arbetsmiljön i trafiken för utsatta yrkesgrupper bättre, säger Alex Hedberg, en av personerna bakom tekniken.

EVAM System kräver inte att något installeras i bilen. Istället använder sig tekniken av befintligt ljudsystem i bilen tillsammans Radio Data System (RDS).

– I dagsläget använder EVAM System radiokommunikation och FM-bandet. Meddelanden tas emot oavsett om föraren lyssnar på radio, cd eller Spotify via aux eller blåtand. Det enda kravet är att bilstereon är påslagen, något två av tre förare har i sina bilar.

I och med detta kan flockbeteendet i trafiken nyttjas. Om två av tre personer byter fil varnas den tredje föraren. Dennes uppmärksamhet skärps och vederbörande byter där efter också fil.

– Idag är det inte ovanligt att förare bara har några sekunder på att sig att reagera och väja för utryckningsfordon. Den optimala tiden är minst 10 till 15 sekunders förvarning. Vi vill med hjälp av EVAM System fånga bilisternas uppmärksamhet i ett tidigt skede. Detta så att ingen stress uppstår på vägarna, vilket försämrar trafiksäkerheten, säger Mikael Erneberg, en av personerna bakom EVAM.

Varför behövs då EVAM System? En viktig anledning är att våra bilar blir allt bättre på att stänga ute oljud. Biltillverkarna har blivit allt mer framgångsrika när det kommer till att ljudisolera personbilar. Därför blir svårare att höra sirener exempelvis.

Tekniken är situationsanpassad till skillnad från ordinarie blåljus och sirener. Det betyder att varningar skickas ut tidigare när hastigheterna är högre, till exempel på motorvägar och motortrafikleder. Inne i stan, där hastighetsgränserna är till exempel 30 eller 50 kilometer per timme, kan tidsmarginalen kortas något. För användaren krävs inget extra moment utan EVAM kan integreras med befintliga kontrollsystem.

EVAM System klarar av ett flertal saker, inte bara att varna trafikanter för annalkande utryckningsfordon. Tekniken kan också upplysa bilister om olyckor efter vägen. På det sättet minskar risken för allvarliga olyckor.

Alex Hedberg ser EVAM System som en naturlig utveckling av att bilar i allt större utsträckning kommunicerar med varandra.

– 10-15 år framåt i tiden kommer kommunikationen att se annorlunda ut. Idag sänder vi på FM-bandet, i framtiden används troligtvis dedicated short-range communication över 5,9 gigahertz. Moderna Volvobilar kan redan idag

kommunicera med omvärlden när föraren slagit på varningssignalen vid exempelvis en olycka, säger Alex Hedberg.

Storskaliga pilottester drar igång i Stockholm under kvartal ett, 2017. Det är det tänkt att sju till nio fordon utrustade med tekniken ska köra runt i Stockholm. Allmänheten kommer alltså att märka av tekniken när den används i verkligheten.

– Det handlar om att verifiera tekniken en sista gång innan den tas i bruk. Detta ska bli intressant och superkul. Det finns ett stort behov av tekniken, och blåljusmyndigheter värdesätter den mycket. Vi trodde dock att framkomligheten skulle vara EVAM System största poäng, men det visade sig att trafiksäkerhet och arbetsmiljö är de tyngsta argumenten att använda tekniken, säger Alex Hedberg.

Här kommer fyra scenarier där EVAM System kan göra stor skillnad:

1. Vid korsningar kan tekniken användas så att den korsande trafiken i god tid uppmärksammas på utryckande fordon för att på så sätt undvika att olyckor inträffar.
2. Vid stora infartsvägar under rusningstrafik kan EVAM System göra så att utryckande fordon lättare tar sig igenom trafiken för att snabbare nå sin destination. Detta genom bilisterna tidigt varnas och på så sätt väjer och skapar en "ränna" med fri väg för utryckningsfordonet.
3. Vid trafikolycka vid motorväg kan bilister i samma körfält som incidenten varnas om olyckan längre fram.
4. Vid trafikolycka på landsväg kan bilister förvarnas innan de når fram till en olycksplats som kan vara skydd bakom en kurva eller liknande.

Ola Morin började arbeta vid Helsingborgs brandförsvär år 1982, och tjänstgör nu som insatsledare och kompetensutvecklare där. Han är medlem i BRF sedan år 2010.

OLA MORIN

ILLUSTRATION: IRMER MEDIA / VECTOR OPEN STOCK, FOTO: PATRICK PERSSON

Avtalsförhandlingarna hösten 2016:

Vad hände egentligen och vad riskerar detta att leda till.

Landets brandmän hade rättmätiga förväntningar på årets avtalsrörelse. Det hade ryktats en längre tid om att en förnyelse skulle ske då RiB avtalet måste locka fler att välja yrket. Samtal har förts ända upp på riksdagsnivå under 2015 och våren 2016 stod Inrikesminister Anders Ygeman i talarstolen i riksdagen och påtalade att en av anledningarna till att yrket deltidsbrandman har svårt att rekrytera, beror bl.a. på den låga ersättningen.

Det har pågått arbetsgrupper i lika former sedan 2012 och konflikten ifjol avslutades men löften om seriösa arbetsgrupper som skulle jobba fram till dess att förhandlingarna skulle ta över i september 2016. Dessa arbetsgrupper har inte varit aktiva och fungerande trots att BRF varit med och finansierat verksamheten med medlemmarnas pengar.

Ord och inte handling präglar våra motparters agerande ända fram tills att förhandlingarna påbörjades. Då blev det plötsligt bråttom att förnya. RiB-avtalet ägs av tre fackliga organisationer som alla har förhandlingsrätt. Medlemmarna som berörs av avtalet finns i totalt dominerande utsträckning hos BRF. Kommunal har några hundra medlemmar varav få har valt aktivt utan man är medlem via huvudanställningen. Vision har bara ett fåtal medlemmar.

Tidigare år har Brandmännens riksförbund förhandlat fram ett avtal som sedan undertecknats även av Kommunal och

Vision. Kommunal aviserade nu inför 2016 års förhandling att man ville ha en mer aktiv roll i avtalsrörelsen. Något man som kollektivavtalsbärande part naturligtvis har all rätt att begära. BRF:s förhandlingsdelegation hade kontakt med Kommunal tidigt under förhandlingarna och det utlovades samtal grupperna emellan när mer material presenterats av SkL/Pacta om hur deras förslag till nytt avtal skulle utformas. BRF tryckte under förhandlingarnas gång på men viljan att samverka saknades tyvärr hos Kommunal.

Den 6 oktober presenterades ett komplett avtalsförslag med siffror för fackförbunden av SkL/Pacta och dagen efter undertecknade Kommunal och även Vision förslaget. Detta förfarande fick till följd att kommunal och Vision genom sitt agerande punkterat möjligheten att utveckla avtalet i den förmodligen viktigaste förhandlingsomgången på många år. Massor av förarbete under lång tid var nu plötsligt förspild tid.

BRF valde i det här läget att fortsätta förhandla och det utan att släppa information till medlemmarna, allt för att maximera möjligheten att få parterna att inse hur tokigt detta blivit och att inte prestige skulle omöjliggöra ett omtag.

Avtalet i sig innehåller positiva delar som att man synliggör möjligheten till mer flexibla beredskapsförläggningar. Det blir också lättare att inneha en kommunal huvudanställning och utöver denna arbeta som brandman i beredskap. Tillsammans med att utveckla arbetet med rekrytering även av kvinnor är detta oerhört viktigt för att långsiktigt lösa de stora rekryteringsbekymmer som tynger svensk räddningstjänst.

Dessa förändringar motiverar på intet sätt att SkL/Pacta föreslår förändringar som leder till sänkta löner för ungefär hälften av landets deltidsanställda brandmän. För ett antal blir lönesänkningen ända upp till 25%. BRF vill gärna ha input från andra fackförbund med exempel på kollektivavtalsförhandlingar där detta har blivit utfallet. En förklaring till varför deltidsbrandmännens förhöjda ersättning vid larm kvällar, nätter och helger från 1/5–2017 inte längre ska finnas kvar är ju också önskvärd! Varför tas bilersättningen bort som dels bidrar lite med kompensation för de ökade kostnader som yrket medför? Hur kan det vara rekryteringsbefrämjande att ersätta ett tidigare semesterskadestånd med en ny utbetalningsmodell som för väldigt många leder till kraftig ekonomisk förlust? Frågorna är många och dessa vittnar om en okunskap om yrket deltidsbrandman hos de som nu är ansvariga för att branschen har hamnat i denna situation!

Att SkL/Pacta vill hålla nere kostnaderna och gärna minska många kommuners utgifter det ligger i sakens natur. Det vill säga om beteendet inte slår tillbaka mot kommunerna och kommunalförbunden i form av skenande kostnader för nyrekrytering, utbildning och behov att organisera sin räddningstjänst på annat sätt.

Det som förundrar ytterligare är Kommunals agerande och ställningstagande till ovan nämnda men även flera delar i avtalsförslaget som de valde att godkänna. Som facklig part och med den bakgrund och tillhörighet som kommunal har så är domen över detta klar; ett fullkomligt uruselt fackligt arbete att gå med på detta!

BRF:s förhandlingsdelegation varnade under förhandlingarnas gång SkL/Pacta för deras strategi. Vi upplyste om vilka förväntningar som branschen hade på ett nytt avtal och hur skör personalsituationen är ute på landets brandstationer. BRF har velat återskapa förtroendet och acceptansen för RiB-avtalet. Att inte ta det ansvaret centralt och istället skjuta ut bekymret på kommunernas kan aldrig vara i linje med det uppdrag våra motparter har. Nu och som ett resultat av detta så står många kommuner inför ännu större problem än det läge som rådde innan förhandlingarna påbörjades i september 2016.

Kommunals agerande punkterade möjligheten att skapa det RiB-avtal som landets kommuner är i skriande behov av. BRF blev tvingade att underteckna eller mista rätten till kollektivavtalet. De följer detta för med sig har vi redan börjat se verkningar av. Precis det vi varnat för har börjat hända och sker nu i ett accelererande förlopp.

Ge deltidsbrandmännen den status, lön och uppskattning de förtjänar, uppmanar Brigitta Lindqvist.
FOTO: BORÅS AVELSSON

Deltidsbrandmännen behöver uppvärderas

RÄDDNINGSTJÄNST
Hur kan det sparas in och snålas på en så livsviktig samhällsfunktion, undrar Brigitta Lindqvist

Besparingar har gjorts under lång tid och många deltidsbrandkärter har fått lägga ner. Det har varit svårt att rekrytera personal, nu hotar deltidsbrandmännen med massuppsägning. Detta på grund av ett avtal som träder i kraft första maj som berör cirka 10 000 deltidsbrandmän. Ett avtal som ger dem mycket försämrade lönevillkor.

Hur kan det sparas in och snålas på en så livsviktig samhällsfunktion? För alla mindre orter är det stor trygghet att ha en deltidsskär som kan komma inom en rimlig tid vid brand eller

olycka. En del av killarna har ju dessutom sjukvårdsutbildning för att kunna finnas till hands med en IVPA-bil (i väntan på ambulans), som borde finnas på alla mindre orter. Det kan ta mycket lång tid innan ambulans kommer fram på vissa orter, även om det är livshotande, då känns det fint att ha stöd av någon som kan ge en första hjälp.

Ge deltidsbrandmännen den status, lön och uppskattning de förtjänar, vi kan inte vara utan dem. Dessutom känns det som vi behöver dem mer nu än någonsin. Dagligen hör vi om brandtillbud som ökar i hela landet, även på mindre orter. Deltidskärren är en viktig del i småorternas överlevnad.

BRIGITTA LINDQVIST

INSÄNDARE I BORÅS TIDNING, 17/1 2017

Nu stundar lokala förhandlingar och en möjlighet för lokala arbetsgivare att rädda situationen. Avtal har redan tecknats där villkoren är mer respektfulla. Det finns exempel på lokala avtal som nu ser ut som det BRF yrkat på, d.v.s. hur det centrala avtalet skulle ha kunnat utformas. Vi föreslog en studieresa till en sådan organisation men vår motpart valde att inte hörsamma. Man var helt enkelt inte intresserad av att teckna ett sådant avtal.

Hur situationen nu kommer att utvecklas är i mångt och mycket avhängt på hur de lokala arbetsgivarna agerar i kommande lokala förhandlingar. Vi vet att SkL/Pacta inte vill se lokala avtal och kommuner ställs därför inför svåra val. Lojalitet med sin medlemsorganisation eller se till behoven i verksamheten. Uppkommen situation är allvarlig och ett underbetyg till samtliga inblandade aktörer. Det bästa för alla vore nu att prestigelöst ha förmågan att säga, detta blev inte bra, vi gör om och rätt. Vision har redan påbörjat en sådan resa. Det hedrar dem.

■ TEXT: BRF'S FÖRHANDLINGSDELEGATION, HAKAN OLOFSSON, MAGNUS SJÖHOLM, KENNET ERIKSSON, ULF HÄGLUND

FOTO: PATRICK PERSSON

3 snabba frågor TILL HOFFA

Intervju med Hoffa Johansson, SFF krönikör och mångårig debattör om samhällets beredskap. Hoffa har även suttit med i det s.k. Rundabordssamtalet med inrikesministern och är återkommande talare vid BRF och Polisförbundets kongresser.

Vi har på kort tid sett flera attentat i Europa, nu senast i Berlin. Hur ser Sveriges sjukvårdsberedskap ut i realiteten i en händelse av ett terroristattentat?

– Tydligt finns det ännu idag ansvariga inom landstingen som fortfarande på fullaste allvar tror på inglasade nödknappar och hemliga ambulanskommandon som finns redo i stora uppvärmda källarvalv. Landets inrikesminister Anders Ygeman svarade i en intervju i Expressen för en tid sedan på frågan hur Sverige skulle klara en terroristattentat som den i Belgien. Inrikesministerns svarade: "Relativt väl. Vi vidtar alla mått och steg för att vara förberedda. Vi övar i regeringen, i polisen, i sjukvården". Det är en grovt vilseledande bild att ens antyda att Sverige skulle vara i närheten av en strukturerad beredskap för det akuta skeendet vid en samhällskris.

Uttalanden om övning har ingen bäring i verkligheten. Fråga din granne om alternativa värmekällor och var skyddsrummet ligger, så blir ofta svaret "inte den blekaste". Om människor fick ta del av fakta som visar hur hela områden i vardagen ofta är helt dränerade på ambulanser, så skulle orosgraden öka. Den låga graden av övning är inget annat än skrämmande.

Det är i verklig mening att invägga människor i en falsk trygghet att ge sken av något som inte finns och ännu mindre prövats. Ser man sedan på det sätt man från visst arbetsgivarhåll behandlar rikets brandmän, ambulanspersonal och poliser, så blir dylika påståenden löjeväckande. Sanningen är att kommuner och landsting under lång tid skurit ned på beredskap samtidigt som befolkningen och hoten i omvärlden ostridigt ökat.

Vad behövs för att säkerställa en god beredskap?

– Det krävs fordon, manskap och övning. För detta krävs ansvarsfull politik som i akt och mening har mod att prioritera och därtill tydligt markera mot nedrustningsivern.

Överslättande vänlighet, prat och tillsynes goda hjärtan kommer inte lösa direkta och nödvändiga insatser vid kriser. För detta krävs robusta organisationer som ständigt tränar och har tydliga krav på beredskap.

Se på Stockholm, Göteborg och Malmö där man idag inte ens lyckas bemanna upp en redan på förhand underdimensionerad prehospital organisation. Naiviteten är så utbredd att den nästan normaliserats.

Katastrofmedicinskt centrum; KMC, i Linköping flaggar nu om behoven av storskaliga samverkansövningar för att hantera följderna av exempelvis terrorhandlingar. Det är välkommet att vetenskapssamhället så tydligt sänder ut signalen till såväl myndigheter som befunnit sig i dvala som rikets lagstiftare. MSB har väckt upp frågan om skyddsrum och beredskap och skakat liv i kommunernas smått slumrande säkerhetschefer. Socialstyrelsen kommer tids nog att slå ned en hammare av bly i ambulanssverige, i synnerhet när man förstår vidden av den utspridda produktionsmentaliteten bland landstingen som riskblint experimenterar med LEAN och gränslösa dirigeringar.

En sak är säker; Jag kan försäkra inrikesministern och landets perifera landshövdingar att listan över samverkansövningar i majoriteten av länen börjar och slutar med ett streck.

Sista frågan. Hur har det gått med de så kallade taktiska ambulanserna som föreslagits?

– Förslagen med taktiska sjukvårdsenheter och skyddsutrustning som kan användas vid extraordinära lägen var före sin tid. Polisen har utökat sin flotta med särskilda taktiska enheter, där även fordon med bår och en arsenal av potenta läkemedel finns. För ambulanssjukvården gäller nu att rusta upp och öva. Det finns inget hemligt ambulanskommando som sagt, så staten måste på allvar angripa frågan och tillse medel till den civila beredskapen, eller abrupt meddela medborgarna att sörja för sin egen säkerhet och sjukvårdsberedskap i händelse av en kris. Dagens ambulanssjukvård är inte dimensionerad eller insatsklar för större händelser. Allt detta kommer kräva en nära samverkan mellan blåljusaktörerna.

Så en parafra på f.d. statsministerns vädjan om att öppna era hjärtan blir; ÖPPNA ERA SINNEN OCH FÖRSTÅ ALLVARET - SVERIGE BEHÖVER EN KRAFTIGT FÖRSTÄRKT BEREDSKAP.

■ TEXT: TOBIAS RÄDENFJORD

Brand- och räddningsdagarna

Välkommen till en två dagars fortbildning som ger dig möjlighet att uppdatera och fördjupa dina tidigare kunskaper inom olika områden inom räddningsinsats. Du får möjlighet att lära dig och prova på nya metoder, tekniker och utrustning.

Tid och plats: 23–24 augusti 2017 i Revinge.
Sista anmälningsdag: 9 juni 2017.

AAR – After Action Review

Välkommen att ta del av webbutbildningen After action review, AAR, en dialogmetod för utvärdering och lärande efter insats och övning.

Kursen finns på www.msb.se/utbildning under Alla kurser A–Ö.

Läs om fler aktuella kurser och anmäl dig på:
www.msb.se/utbildning

Om mig

OCH OM ATT VARA FOTOGRAF

Ni har ju kunnat läsa mitt svammel och se mina bilder här i SFF sedan våren förra året någon gång. Nu har jag blivit ombedd att presentera mig själv lite, vilket jag tänker klara av snabbt som attans så att vi sedan kan återgå till det där med fotografering och räddningstjänst.

JAG ÄR EN FYRTIOÅRIG, ensamstående tvåbarnstant. Barnen ifråga är två rödhåriga yrväder som är fem och åtta år gamla och som är periodare vad gäller viljan att bli plåtade. Ibland går det bra medan andra gånger så räcker båda ut tungan på varje bild. Men båda gillar att själva stå bakom kameran och hemmets två katter blir ofta gravt fototerroriserade. Vad man skulle kunna säga är att döttrarna inte bara ärvt mitt fotointresse utan även blivit små besserwissiga experter på räddningstjänst. Hur nu det kan ha gått till? Eller det kanske beror på att de hängt med till diverse stationer och varit med på övningstillfällen där de med beundran i blicken betraktat hur bilar klippts upp, slang rullats ut och dessutom har de fått åka brandbil ihop med en barnsångssjungande styrka. Det kan bero på något sådant.

Mitt fotointresse då, varifrån kommer det? Jag skulle tror att det är genetiskt. Min farfar fotograferade. Min far ärvde det därifrån och jag har sedan tonåren fått bilder publicerade då jag under några år arbetade som fotograf och reporter på en av Blekinges dagstidningar. Idag är det bara en hobby, jag är anställd vid en statlig myndighet där inte alla arbetsuppgifter är trevliga och glädjefyllda. Att då ha ett fritidsintresse som ger energi är guld värt. Ni som vill följa mig utanför artiklarna här hittar mig på nsk.se/fotobloggen eller på Instagram där jag heter fotograftanten.

Att vara fotograf är dock inte alltid en dans på rosor. Japp, sorgligt men sant. Det blir många konstiga

positioner med förvridna fotografleder (för att få den där perfekta bilden, ni vet), vidriga väderdagar och vid hopplöst många tillfällen utmaningar i form av fotomodeller som exempelvis initiativrika ungar och djur som inte samarbetar/vill äta upp sagda fotograf.

Missförstå mig inte, det är underbart kul men någon jeffla glamour är det inte i vardagsslitet för en amatörfotograf.

Och som om inte sakerna uppräknade ovan vore nog så har alltså just den här fotografen tagit sig an uppdraget att fotografera räddningstjänst. Vet ni hur långt ifrån rosa fluff, ljusa fina miljöer med vita fondväggar och perfekt ljussättning som det är? Inte? Då ska jag förklara lite mer exakt hur det är att vara räddningstjänstfotograf.

Och ja, jag har valt det själv. Det var inte ens meningen att det skulle bli så omfattande och att mina brandkårsbilder skulle bli så väl publicerade och liksom lite kända (åtminstone inom brandbekämpningsbranschen). Men det blev som det blev – man skulle kunna säga att jag åtminstone har fått öva mina fotografkunskaper lite grann.

För blankt. Det är oftast så att de där brandbilarna är riktigt skinande blanka och fina – de vårdas väl och tvättas ofta. Vilket är ett himlans mög för en fotograf som inte upptäcker att allt speglas i lacken. Jag har många bilder på mig själv – väldigt omedvetna selfies. Tack gode Gud för den digitala tekniken.

Noll kontroll. Ibland blir man inlurad i situationer som inte är fotograferingsoptimala. Insikten om att

En väldigt färsk bild, tagen på nyårsdagen och det är min åttaåring som har tagit bilden.

Nope det är ingen vacker stjärnhimmel.
Det är regn. Massor av regn.

man befinner sig i korgen på en stegbil som når 30 meter på höjden och i blåst och ettrigt regn ska försöka fotografera "utsikten", den insikten kan komma när det redan är för sent och den där stegbilen är en liten plupp långt där nedanför – i höjd med den stenhårda asfalten. Jag skriver utsikt inom citations-tecken. Jag tittade nämligen inte så mycket ut. Jag fipplade till några inställningar på kameran (med darrande fingrar) och den långa slutartiden gjorde att jag tvingades använda brandmannen bredvid mig som stativ. Stativ för kameran. Och för mig. Fast jag låtsades inte alls om att det var jag som behövde mest stöd, brandmannen ifråga påtalade samtidigt på ett oroväckande muntert sätt att man kunde se hela samhället. Han lät som om jag borde vara imponerad. Jag kisade istället genom den lilla sökaren på kameran och höll mer eller mindre andan hela tiden. Det var närapå läge för hjärt- och lungräddning när vi väl nådde fast mark igen.

Ljuset. Deltidsbrandmännen övar i princip bara kvällstid. Och det är ju fine under senvår och sommar. Men resten av året är Sverige mörkt, murrigt och grått. I detta mörker ska fotografen försöka få till häftiga, eller åtminstone mediokra (ambitionen sjunker efter ett tag), bilder, utan att använda alltför mycket blix. Fotografen är nämligen inget entusiastiskt fan av blix utan föredrar befintligt ljus. Kruxet är ju då att det ljuset alltså under större delen av året befinner sig i en helt annan världsdal.

Oförutsägbarheten. Rätt som det är susar det i hög och snärtig (potentiellt smärftfullt alltså) hastighet förbi en slang som någon brandman har rullat ut. En brandman som helt missat att det sitter en fotograf lite i vägen, möjligen ihopkrupen i en konstig ställning. Och det är inte så att fotografen skyller på att brandmännen avsiktligt försöker skada fotografen. Men för den som inte är insatt i räddningstjänstbranschen är det skitsvärt att förutse vad som ska hända. Jag var så rädd under mina två första övningar i Osby att kameran mest skakade och jag försökte hitta saker att ta skydd bakom.

Den stora punkten: Vädret. Ni ska inte tro att det är fint väder vid de flesta tillfällen som jag bokar in övningar med räddningstjänsten. Larm är å andra sidan så att säga inte bokningsbara men samma sak gäller där angående vädret. Eller så hatar bara vädret mig. Det är troligen så.

- Första övningen i Osby: jag skulle stajla lite – tänkte imponera med en hög suveräna bilder för att visa min kapacitet som fotograf. Det regnade. Sedan blev det mörkt. Och fortsatte regna. Jag kände ingen. Ingen kände mig. Vädret underlättade definitivt inte min prestationsångest.

- Första besöket i Höganäs: det blåste järnet och regnet föll inte från himlen utan kom någonstans från exakt alla sidor och inte ett regnskydd i världen

kunde förhindra vätan från att vräka sig in innanför kläderna.

- Första besöket i Lönsboda. Inget regn (tjohoo!). Det blev dock mörkt i princip direkt. Så mycket för att försöka impa på det gänget.

- Första besöket i Hässleholm: Snö. Is. 14 minusgrader. Om inte allt hade varit fruset så hade tjänstgörande styrka kunnat se mina tårar när kylan tog kommandot över min kropp.

- Övning i Revinge med Osbys räddningstjänst. Dagsljus (yes!). Och blåst (aldrig får man vara riktigt lycklig). Och släckning med det där klibbiga CAFS-skummet under oberäkneliga vindförhållanden? Ja, men ni kan ju gissa – en styck välcafsad fotograf med utrustning.

- Julskyltning i Lönsboda: det var så kallt och blött att jag i princip fick köra kamerorna i torktumlaren efteråt. Tacksamheten jag kände inför att ha två kamerahus som är vädertätade... Jag tror också att jag eventuellt förfrös några fingertoppar den eftermiddagen. Till och med insatsledaren som var min chaufför var en smula vädergrinig.

- Övningen i höstas med Höganäs räddningstjänst. Hala och branta klippor. Och en isande blåst så stark att jag tror att jag numera har en permanent hörselnedsättning. Övningen ifråga resulterade i skitbra bildmaterial och ni kommer att få se dessa i något kommande nummer av SFF. Jag hoppas verkligen att ni tittar på dem och kommer ihåg under vilka förhållanden de är plåtade.

Ni som har sett mig in action under året som gått har förmodligen bestående minnen av en michelinliknande figur i grova kängor, termobyxor och tjock jacka (alternativt lånat larmställ – älska larmställ!), vantar, halskrage och en mössa neddragen så långt ner i ansiktet att det i princip enbart är en näsa som syns.

Så nej, det är inte särskilt angenämt att fota räddningstjänst.

Men det har varit, och ÄR, förbenat kul. Man ska ju inte vara rädd för utmaningar och jag tror faktiskt, om vi ska vara seriösa ett tag (den stunden kommer inte att vara särskilt länge), att jag genom att fota räddningstjänst i kasst ljus, kasst (och kallt) väder och i situationer som kräver kvicka beslut, faktiskt har lyckats bli tämligen kompetent i snabb hantering av ISO, slutare och bländare.

På något mysco vis har jag kommit att bli en liten del av räddningstjänstvärlden och har trots allt ni kunnat läsa ovan, funnit mig ganska väl tillrätta. Det har faktiskt, om jag ska vara ärlig, varit många stunder av ren och skär fotograflycka sedan jag började stalka röda bilar, blåljus och olikfärgade hjälmar.

■ TEXT OCH BILD: ÅSA BRORSSON

Husbränning i BRÖNNESTAD, HÄSSLEHOLM

I det här reportaget ska ni få se en hel hög tokbra (ja, jag är faktiskt riktigt stolt - dra åt skogen Jante) bilder från en trevlig dag med räddningstjänstiga förtecken.

ANLEDNINGEN TILL ATT DET FINNS BILDER från den här dagen är att jag satt och ondgjorde mig på Facebook om hur en av "mina" räddningstjänster gått och eldat upp en gård i övningssyfte. Utan att bjuda in en viss fotograf. Sagda räddningstjänst halkade ner ett par pinnhål på favoritlistan, så kan vi ju säga.

Men efter någon minut (japp, faktiskt) plingade det till i meddelandeinkorgen när en av insatsledarna i Hässleholm, Per Friis, avslöjade att de också skulle elda hus och att jag såklart var väldans välkommen. Jag tackade ja utan att blinka. Samt flyttade upp Hässleholms Räddningstjänst till toppen på den där favvolistan. Jag är definitivt mutbar, ska vi uttrycka det så?

Platsen för bilderna på de kommande sidorna är den lilla orten Brönnestad utanför Hässleholm. Det är fredagsmorgon och det är övningsdags. Och det är en förväntansfull fotograf som ser fram emot att få fota husbrand utan att det finns någon tragik som ger fotografen ont i magen. I huvudsak är det heltidsbrandmän från räddningstjänsten i Hässleholm som övar men även Kristianstad och Höganäs är representerade, i form av befäl och brandmän. Samt till viss del Osby som ju faktiskt har lånat ut larmstall till blogg fotografen.

Vid det här laget är jag ju hyfsat insatt i räddningstjänstbranschen och jag vet ju ungefär vad som ska hända - det ska finnas ett hus och sedan ska det inte finnas ett hus (det är den korta versionen). Först står det alltså ett boningshus på platsen och några timmar efter lunch den här dagen så är det mest förvridna byggnadsrester och lite rök som kvarstår och idag är det enbart ett gäng foton som visar på hur det såg ut innan övningsledarna Christian och Daniel destruerade hela bygget.

Övningarna under dagen innehöll flera olika insatser som handlade både om släckning och/eller livräddning. En hel del fokus låg på arbetet med att lokalisera brandhårdarna med hjälp av värmekamera samt att kontrollera brandförloppet med hjälp av skärsläckare, ett släckverktyg som ju brandmännen i Hässleholm har tillgång till både på sin förstabil 2010 och på den bil som finns hos deltidbrandmännen i Vinslöv, en ort som ligger mellan Hässleholm och Kristianstad.

I övrigt såg dagen ut såhär: genomgång med mycket kaffe (=glad fotograf), sätta fyr, släcka, sätta fyr, släcka det mesta, tutta på lite till, släcka lite i alla fall, elda på ännu mer, ge upp att försöka släcka, titta på när huset förintas.

Taktiksnack pågår inför en av de många insatser som genomfördes under dagen.

Att kontrollera branden med hjälp av skärsläckare var ett tema under dagen.

Snabb paus mellan insatserna.

Brinner det eller brinner det inte? Ibland är det bäst att känna efter.

Övningen var litegrann en fotografers våta dröm, nämligen att under kontrollerade omständigheter kunna plåta rasande eld och bolmande rök och veta att det inte finns någon tragik i att ett böningshus brinner upp.

Huset höll för samtliga planerade insatser. Övningsledarnas var skeptiska på förhand och farhågan var att huset skulle börja brinna okontrollerat redan vid första insatsen.

Värmekameran - ett ovärderligt hjälpmedel i att bestämma var angreppet med skärsläckare ska ske.

När innertaket till slut gav sig så bestämdes det att låta huset brinna ner. Eller möjligen upp.

Plötsligt uppstår ett nödläge men det tar inte många sekunder innan den försvunne rökdykaren är lokaliserad och omhändertagen av kollegorna.

Tidig eftermiddag och nu återstår inte särskilt mycket av övningsobjektet. Vi sitter i gräset, känner hettan från strålningsvärmerna, och ser de sista väggarna rasa in.

Det brinner rejält och det är definitivt väldigt intressant att som utomstående på nära håll kunna se arbetet med att begränsa och släcka och även det överraskningsmoment som Daniel och Christian planerat in i slutet av dagen. Det är då, enligt säkra källor, svinvarmt och övningsledarna deklarerar att detta är absolut sista insatsen, innertaket börjar nämligen ge sig.

Plötsligt ändras scenariot, nödläge uppstår när det upptäcks att en rökdykare saknas. Snabbt organiseras sökinsatsen och snart har den försvunne brandmannen hittats, burits ut och befriats från sitt andningsskydd. Räddningsarbetet är otroligt samspelt och effektivt och såklart är det inte på riktigt. Tack och lov.

När det till slut har blivit för farligt att fortsätta öva så är det dags att låta huset brinna upp (eller möjligen ner). Och det är främst två saker som slår mig där och då: hur snabbt det går och hur väldigt, väldigt varmt det är. Även om vi sitter på ett hyfsat

rejält avstånd och betraktar lågornas ödeläggande framfart så är strålningsvärmerna mer än påtagliga.

För mig som alltid fryser så var det i och för sig närmast en angenäm upplevelse.

Att fota under den här dagen var riktigt roligt på ett sådant där fotografvis och, som sagt, en intressant upplevelse och jag är återigen sådär fånigt tacksam över att jag får möjlighet att vara med om sådant här. Det var häftigt att kunna dokumentera processen med hela brandförloppet och jag, som tycker eld är relativt skitläskigt, insåg att rök, i all motsägelsefullhet, faktiskt kan vara ganska så vackert i de formationer som bildas beroende på om det får brinna ifred eller tvingas retirera och ändra färg eftersom någon entusiast öser på släckmedel.

Det första jag gjorde när jag kom hem? Kollade mina brandvarnare.

■ TEXT OCH BILD: ASA BRORSSON

Besegra klaustrofobi MED HJÄLP AV KBT

Den livslånga drömmen om att arbeta som brandman kändes långt borta. I det trånga, rökfyllda utrymmet kände sig Felix instängd. Han var säker på att han skulle kvävas när som helst. Tankarna rusade och han kämpade med impulsen att slita av sig masken. Felix bet sig hårt i tungan för att inte skrika rakt ut. Ingen annan fick veta. Hjärtat bultade allt snabbare och paniken bara växte i bröstet...

INTERNATIONELL FORSKNING OCH DE KLIENTER jag möter talar för att "Felix" (fiktivt namn) inte är ensam. Klaustrofobi hindrar drivna personer inom räddningstjänsten under utbildning och i fält. Detta är inte bara ett bakslag för personen och en förlust av kompetent personal. Det är en förlust för hela samhället.

Men det finns effektivt hjälp att få.

Vad är klaustrofobi?

Rädsla är naturligt och nödvändigt för vår överlevnad. Känslan kan ses som ett skyddssystem som hjälper oss att agera snabbt i farliga situationer. Utan rädsla kan vi inte reflexmässigt hoppa undan om en bil eller ett fallande objekt kommer mot oss. Rädsla blir först problematiskt när den dyker upp i fel sammanhang och styrkan inte motsvarar hotet, vilket är fallet med klaustrofobi.

Klaustrofobi är en så kallad specifik fobi vilket är

en orimligt stark rädsla för ett objekt eller en situation som begränsar individens liv. Klaustrofobi består egentligen av två rädslor - rädslan för att kvävas och rädslan för att bli instängd.

Svåra situationer

Inom räddningstjänsten finns det under utbildningen och i fält gott om situationer som kan leda till klaustrofobiska besvär. Att använda skyddsutrustning och andningsmask kan vara en utmaning. Att utföra sökningar i trånga utrymmen kan också upplevas som obehagligt. Att ge sig in i rökfyllda rum där det är svårt att se kan leda till panikkänslor.

Utanför tjänsten kan det vara svårt att åka hiss och tunnelbana. Små rum som låsta toaletter och folkmassor där det inte går att röra sig fritt kan också ge svårigheter.

Panikliknande symtom

Personen med klaustrofobi upplever ofta panikliknande symtom. Exempel på dessa är hjärtklappning, svettningar, stickningar och en känsla av att inte kunna andas. Många beskriver också en känsla av tunnelseende, överklighetskänslor och att de inte kan tänka klart. Dessa kroppsliga reaktioner är naturliga vid fara fast uppträder här i fel situation.

För oss som inte har klaustrofobi kan det vara svårt att greppa hur starkt obehaget faktiskt är. För att på ett ungefär förstå upplevelsen kan man tänka på hur det kändes i kroppen under den mest skrämmande situationen man varit med om.

Obehagliga katastroftankar

Kopplat till fobier finns olika katastroftankar. Vid klaustrofobi kan det handla om en rädsla för att dö av kvävning eller att bli galen. För många är oron för att tappa kontrollen inför arbetskamrater eller klasskamrater stark. Dessa personer kan lägga ned mycket energi och tid på att dölja sina besvär.

Skyddande beteenden

För att undvika att de värsta katastroftankarna blir verklighet använder personer med fobier så kallade säkerhetsbeteenden. Dessa gör situationen lättare att hantera på kort sikt men håller fobin vid liv på lång sikt. Exempel på dessa hos personer med klaustrofobi kan vara att öppna eller att ta av sig andningsmasken när ingen ser - ett beteende som kan vara förenat med livsfara i skarpt läge.

Det kan även handla om att stanna upp och vänta tills obehaget minskar vilket kan vara förödande i en akut situation. Användning av alkohol eller lugnande medel för att minska obehaget förekommer också. Andra kan komma med ursäkter för att undvika vissa moment under utbildningen eller på arbetsplatsen.

Vart kommer fobier ifrån?

Vi kan utveckla klaustrofobi efter en obehaglig situation i koppling till instängdhet eller andningssvårigheter. Vi kan också få fobin efter att ha observerat någon annan reagera med stark rädsla. Båda dessa situationer kan vara vanligt förekommande vid arbete inom räddningstjänsten.

Enligt evolutionära teorier har vi människor lättare att få rädslor och fobier som har hjälpt oss att överleva i den urmiljö där vi utvecklades. "Grottmänniskan" som var helt orädd för att kvävas och helt orädd för att bli instängd levde antagligen inte länge och fick inte någon chans att föra sina gener vidare.

Att besegra klaustrofobi

Utifrån starkt vetenskapligt stöd rekommenderar Statens Beredning för Medicinsk Utvärdering (SBU) främst KBT vid klaustrofobi. Rekommendationen är

inte obefogad. En stor majoritet blir avsevärt bättre med resultat som håller över tid.

Hur funkar KBT för klaustrofobi?

Kognitiv Beteendeterapi (KBT) för klaustrofobi är inget hokus pokus. Du får helt enkelt lära om genom nya upplevelser och erfarenheter. Vi skapar tillsammans ett program där du systematiskt och gradvis får utmana din rädsla. Med din livserfarenhet är du expert på dig själv och den du möter på KBT. Det ger ett viktigt och nära samarbete. Dina katastroftankar prövas och du får hjälp att släppa dina skyddande beteenden för att verkligen kunna testa dina farhågor.

En klaustrofobibehandling är kort. Efter en noggrann kartläggning som kan göras på telefon är behandlingen oftast ett besök på 3-5 timmar.

Behandlingen är målinriktad där det du vill uppnå har fokus. Framstegen utvärderas noggrant bland annat med självskattningsskalor men även objektiva mått som pulsmätningar kan användas.

KBT för klaustrofobi fokuserar på att ta dig från det som håller din rädsla vid liv idag till den framtid du vill ha. I slutet av behandlingen får du ett program för att fortsätta öva och stärka dina resultat ytterligare. Målet är att du ska styra ditt liv, inte din rädsla.

Övervinn klaustrofobi

Klaustrofobi kan försvåra livet för många personer inom räddningstjänsten. Det finns ingen anledning att leva med besvären och begränsas. KBT som förhållningssätt och metod har starkt stöd i forskningen. Den är snabb och effektiv och kan vara avgörande för din framtida yrkesutövning.

■ TEXT: JONAS EVANDER, LEG. PSYKOLOG PÅ AFOBIA

FOTO: PATRICK PERSSON

Gemensamma övningar MÅSTE BLI REGEL

Blåljusaktörerna måste börja öva och träna på riktigt tillsammans för att kunna utvecklat sin förmåga att samverka. Det handlar om att upprätthålla ett förtroende och skapa en insatsförberedd samlad kraft som mer än i tjugiga kris- och katastrofplaner, verkligen kan göra skillnad. Vi behöver organisationer som kan realisera en fungerande samverkan vid stora som små händelser.

DET RÅDER I MÅNGA AVSEENDEN skillnader mellan blåljusaktörernas ambitionsnivå avseende övning och samverkansmönster. Trenden med sänkta krav debatteras stundom. Denna gång är det polisutbildningen som är utsatt för idésvang som vill sänka och mer eller mindre slopa begävningskraven. Inom räddningstjänsten råder olika uppfattningar om krav beroende på var man befinner sig i landet. Ambulanssjukvården har på många håll nått en nollpunkt och trenden ser ut att sprida sig då lejonparten av landstingen står inför riktigt tuffa besparingar de närmsta åren (till följd av kraftigt minskade skatteintäkter).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) synes vara helt fokuserade på att prata om

teoretiska modeller - sårbarhetsanalyser och krisplaner. Om dessa av kommunerna och landstingen framlagda planskisserna är kopplade till verkliga förutsättningar synes myndigheten inte ta någon notis kring. Detta faktum är förstas bekymmersamt och inte alls till gagn för organisationer som i verklig mening försöker skapa sanningsenliga strukturer för exempelvis samverkan mellan aktörerna. I de uppföljningar som MSB gör av kommunernas beredskapsförmåga så sker dessa uppenbarligen enkom utifrån teoretiska scenariobilder, vilka inte sällan kan vara missvisande och därtill utelämnat grundläggande faktorer som effekterna av frånvaro av övning eller konsekvenserna av uteblivna gränsöverskridande övningar.

Övning och träning handlar om ansvar

Det finns goda skäl att regelbundet öva i alla organisationer. Den gemensamma övningen, exempelvis mellan ambulans, räddningstjänst och polis, är lätt att koppla till vardagens olyckshändelser - då organisationerna mer eller mindre framgångsrikt arbetar tillsammans vid exempelvis trafikolyckor.

Förutom att öva räddningsmedicinska moment så måste även olika beslutsfaser övas och tränas. Förmågan att kunna fatta snabba och utifrån rådande situation korrekta beslut över organisationsgränserna är en viktig del av så kallade inriktningsbeslut. Det gäller vid många olyckor att kunna samla ansträngningarna för att nå ett optimalt utfall av en räddningsinsats. Manskap som drillas (tränas) och övar (utvecklar) i regelbundna och täta cykler, får de bästa förutsättningarna att också vara trygga i sina uppgifter. Lås oss stanna kvar vid övningar kring beslutsfaser en stund. Inom de nu tre nämnda organisationerna råder inbördes vitt skilda hierarkier. För poliser och brandmän är befälsfunktioner och arbetsorder ofta en självklarhet. Inom ambulanssjukvården finns i realiteten inte något yttre befälsskap. En tillsynes naturlig order (påminnelse) om hjälpåtgärkning inför en sjukvårdsinsats upplevs ibland kränkande, vilket visar hur platt organisationen är. Tja, det finns förstås skillnader i vårt avlånga land, men jag vågar nog ändå påstå att just beslutssituationer riskerar en hel del kacklande om vem som ska göra vad. Det bottenar i stor utsträckning i det faktum att vare sig övning eller träning sker i någon vidare mening.

Medicinsk räddning som introducerande samverkansövning

Vid trafikolyckor där personal från ambulanssjukvården, räddningstjänsten och polisen arbetar tillsammans, krävs god samverkan och förståelse för olika räddningsmetoder. Ambulanspersonalen kan exempelvis larmas till trafikolyckor där svårt skadade sitter fastklämda, vilket kan vara en krävande uppgift ur medicinsk synvinkel. De skadades tillstånd ska i möjligaste mån inte försämrats av lossningsarbetet och vårdinsatserna måste i regel sättas in tidigt för att få bästa effekt.

Falck Ambulans i Stockholm erbjuder alla nyanställda en för ambulanssjukvården unik utbildning tillsammans med räddningstjänsten. Under två dagar får de nyanställda både teoritisk och praktisk skolning i räddningsarbete, utrustning och methodspektra för att förstå grunderna i snabba insatser. Många olycksfall är kända från läroböckerna, men få har övat räddningsinsatser i praktiken. Flexibiliteten mellan teori och praktik har visat sig mycket ändamålsenlig, och ambulanspersonalen vittnar om hur utbildningen "Medicinsk räddning" i verklig mening gjort skillnad vid det operativa arbetet. Dessa positiva vittnesmål uttrycks även från den personal som representerar räddningstjänsten.

Initiativtagaren till den nu beskrivna introduktionsövningen är både ambulans- och narkosjuk-skoterska, brandman och mångårig instruktör.

Det är av yttersta vikt att ambulanssjukvården handfast ska kunna agera vid trafikolyckor. Det krävs ibland blixtsnabb insatser, för vilka praktisk träning och teoretisk utbildning, visat sig vara oerhört betydelsefull. Under utbildningen "Medicinsk räddning" får kommande kollegor viss förståelse för arbetszoner runt olyckan och aktivt delta i ett flödesschema för lossstagnation. Den operativa sjukvårdsinsatsen styrs även den av ett flödesschema. Dessa moment är helt beroende av dialog mellan blåljuspersonalen och det teatrala (verklighetsnära) skapar situationer som påminner om verkliga förhållanden. De praktiska momenten i kursen kan erbjuda regn, snö och blåst och är garanterat fri från lysrörsarmaturer och bekväma stolar. Den deltagare som inte bär skyddsutrustning får även en tydlig signal från kurskamraterna - där ledarskapet och omtanken i att arbeta säkert lyfts fram.

Under "Medicinsk räddning" går behandlas bl.a:

- stabiliseringsmaterial
- brytjärn
- verktygsväska
- täckplast för personal och skadade (bubbelplast)
- skyddsglasögon, även till de skadade
- hörselskydd, även till de skadade
- filt och mössa till de skadade
- en glassåg
- hårdplast som skydd för skadade när man klipper
- skydd mot vassa kanter
- stödplattor till cylindrarna
- en färgpenna för att markera klippstället
- olika system för snabba insatser (hur filter mm kan användas)
- läkemedelsgivning i skadat fordon

Utöver detta tränas scenarier på ett verklighetsnära sätt. Det blir många teatrala moment och därtill goda skratt efter övningarna. Som avslutning brukar övningsledaren beordra detonation av en krockkudde för att visa vilka krafter det rör sig om vid en kollision.

En avslutande framtidblick

Om vi lyckas påvisa att regelbundna övningar ger tidsvinster och leder till ett effektivt räddningsarbete och mindre påverkan på infrastruktur, så kan detta motivera fler kommuner och landsting att strukturera planerna för övningstid. Genom samverkansövningar kan vi identifiera organisationernas styrkor och svagheter - vi kan uppmärksamma varandra på olika metoder för kommunikation. Men kanske är ändå det viktigaste att vi lär känna varandra.

■ TEXT: HENRIK JOHANSSON

SEMINARIUM NÄTVERKET
JÄMSTÄLLD RÄDDNINGSTJÄNST
VÅRENS FÖRSTA STOPP: KARLSTAD
DATUM: TISDAG 21 FEBRUARI 2017
LÄS MER:
www.raddningkarlstad.se

NÄTVERKET Jämställd Räddningstjänst

– Kvinnor och män ska bli likvärdigt bemötta när de gör praktik i räddningstjänsten. Och det måste förstås finnas omklädningsrum och utrustning i rätt storlek!
Nils Weslien, är förbundsdirektör och räddningschef i Karlstadsregionen som leder Nätverket Jämställd Räddningstjänst 2017 och börjar med att bjuda in till seminarium.

NÄTVERKET JÄMSTÄLLD RÄDDNINGSTJÄNST, NJR, startade 2014 och har nu 55 medlemmar bland enskilda räddningstjänster och förbund. Sekretariatet flyttas mellan medlemmarna. Under 2017 är det Räddningstjänsten Karlstadsregionens tur.

I höstas var NJR på seminarieturné under rubriken "Var är brudarna?". Seminarierna i Luleå, Falun och Kalmar blev succéartade. Sammanlagt kom närmare 200 personer för att självkritiskt diskutera hur räddningstjänsten ska förändras för att erbjuda arbetsplatser som är bra och utvecklande för både kvinnor och män.

I vår blir det fler seminarietillfällen, det första den 21 februari i Karlstad. Grundtemat är det samma, men vidgat till att också handla mer övergripande om förändring. Rubriken är "Gärna förändring – bara jag inte måste ändra på mig..."

Nils Weslien, förbundsdirektör/räddningschef i Karlstadsregionen, ser fram emot att leda NJR och mot seminariedagen.

– Det är jätteviktigt att alla ska ha samma

NJR gruppen Karlstad: Erik, Monika, Annika, Robert, Claes och Nisse sitter och planerar.

möjligheter att jobba i räddningstjänsten. Kvinnor och män ska bli bra och likvärdigt bemötta när de gör praktik och det ska förstås finnas praktiska förutsättningar i form av omklädningsrum, utrustning som passar och så vidare, säger Nils Weslien.

NJR:s verksamhet ska de kommande åren bland annat fokusera på att jämställdhetsutbilda dem som handleder praktikanter och att skapa en arbetsplatsskultur som inte stöter bort dem som avviker från gällande normer.

Seminarierna är ett led i det, och innehåller bland annat röster från kvinnor som valt att lämna branschen.

Bland föreläsarna den 21 februari finns Tina Thörner, kartläsare och coach som använder erfarenheterna från rallyvärlden för att bana väg för kvinnor i andra mansdominerade branscher.

Snickaren Marie Halvarsson och byggchefen Lars Bergqvist kommer att prata om den uppmärksammade kampanjen Stoppa machokulturen som fackförbunden Byggnads och Byggcheferna driver gemensamt.

Dessutom berättar Ulrika Jansson, doktor i arbetsvetenskap och genusforskare, om sin senaste studie kring politikernas och chefernas uppfattningar om varför det går så trögt att förändra räddningstjänsten.

Daniel Boyacioglu som är brandman i Södertörn, stå-upp-poet och tvåfaldig mästare i Poetry Slam medverkar också.

För den egna personalen blir seminariedagen en markering av att Karlstad leder NJR.

– Vi har redan jobbat en del med frågorna, men vi ser dagen som en kick-off för att göra ännu mer, säger Nils Weslien, som varit noga med att representera från alla personalgrupper, också deltidarna, ska ingå i den grupp som ansvarar för NJR.

Antalet medlemmar i NJR ökar ständigt. Fast fortfarande är majoriteten INTE medlemmar. Det hoppas Nils Weslien kunna ändra på.

– Vi står inför stora rekryteringsutmaningar i framtiden, både på deltiden och på heltiden. Vi borde tillsammans kunna hjälpas åt för att branschen ska fortsätta vara attraktiv i den allt hårdare konkurrensen på arbetsmarknaden.

Seminarier är kostnadsfritt och öppet för alla som jobbar i räddningstjänsten.

– Vi hoppas att folk kommer hit från hela Mellansverige. Inte bara chefer utan alla typer av personal. Om det verkligen ska bli förändring måste frågan diskuteras och nå ut i skiftlag och beredningsgrupper, säger Nils Weslien.

Den som inte kan komma till Karlstad den 21 februari får en chans till. Senare i vår, preliminärt den 5 april, hålls ett liknande seminarium i Göteborg.

■ TEXT: ANNIKA LINDQVIST

Monika Nyqvist
Förbundstyrelseledamot i BRF
och ansvarig för MIR gruppen
monika.nyqvist@brandfacket.se

Fakta:

Även om mansdominansen fortfarande är stor i räddningstjänsten så minskar den. År 2005 var 30 kvinnor brandmän på heltid i Sverige. 2016 var de 195 stycken. Uttryckt i procent utgjorde kvinnorna den 1 januari 2016 4,0 procent av de heltidsanställda brandmännen. Vid samma tidpunkt var 5,8 procent av deltidarna (räddningstjänstpersonal i beredskap) kvinnor.

Bland dem som antogs till SMO höstterminen 2016 var 19 procent kvinnor. Det är också värt att notera att det under 2017 blir fler utbildningsplatser på SMO, från 192 platser 2016 till 224. Gissningsvis innebär det ett bättre rekryteringsunderlag framöver.

Men få kvinnor har gått vidare i systemet. Bara 2,5 procent var kvinnor av dem som under åren 2004-2015 gick Räddningsledning A. Under samma period gick en enda kvinna Räddningsledning B, vilket motsvarar 0,1 procent.

Erik Flink

MSB:s nya handläggare för jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten heter Erik Flink. I oktober tillträdde han tjänsten efter Lena Brunzell som gått i pension.

Erik Flink är SMO-utbildad och började i räddningstjänsten 2005. Han har jobbat i Flen, Eskilstuna och Västervik och Södertörn. Innan han började på MSB var han styrkeledare vid station Nacka.

Han var en av MSB:s regionala mångfaldsutvecklare under åren 2010-2014, han har studerat genuskunskap och föreläst om jämställdhet runt om i landet.

FOTO: OSHKOSH CORPORATION

HÄR ÄR 2000-TALET COOLASTE räddningsfordon (hittills)

Det har blivit allt spännande att vara räddningsarbetare under 2000-talet – i alla fall för den som sitter bakom ratten. Vi har letat upp de mest spännande räddningsfordonen från det nya årtusendet. I vår topplista kan du hitta allt från jetpacks och racingbilar till jättelika monstertrucker och supergröna bilar.

1. Flygplatsjätten Striker

Den här jätten är inte skapad för utryckningar i smala stadsgränder utan för de öppna ytor på flygplatser. Den tillverkas av företaget Oshkosh och tar sig från 0 till 80 på 35 sekunder. Strikern har flera tankar och sprutor vilket gör att brandbekämparna kan växla mellan till exempel vatten och skum.

Mer info: www.oshkoshairport.com

2. Roboten Thermite 3.0 RS1-T3

Med roboten Thermite 3.0 RS1-T3 är det möjligt att bekämpa bränder även om det finns mycket farliga ämnen i närheten. Den som styr roboten kan göra det från bekvämt avstånd, 100-tals meter från faran. Den här roboten tillverkas av Howe and Howe Technologies USA och har en så kraftig motor att den ta med sig slangar som är fyllda med vatten. Prislapp: ca en miljon.

Mer info: www.roboticfirefighters.com

FOTO: WWW.ROBOTICFIREFIGHTERS.COM

FOTO: BAKERSFIELD FIRE DEPARTMENT

3. Fyrverkeri-drönare

I det torkdrabbade Kalifornien är skogsbränder ett stort hot. För att minska brandrisken är fyrverkerier förbjudna i många av delstatens kommuner. Det kan vara svårt att upptäcka olagliga fyrverkerier från marken. Därför har Bakersfield Fire Department skaffat en drönare som specialutrustats för att dokumentera de färgglada brotten. Drönaren kallas Fire Drone och sänder livebilder till förarens iPad. Den kommer framför allt att användas under de populära 4 juli-festligheterna som hålls varje år.

Hemsida: www.bakersfieldfirefighters.net

4. Mobilt högkvarter

Den här lastbilen är det mobila högkvarteret för räddningstjänsten i College Station i Texas. Både förarhytten och släpet går att isolera och har utrustning som gör att man har obegränsad tillgång till ren luft. Fordonet används som mobilt högkvarter vid kemiska läckor, tågurspårningar eller andra omfattande olyckor. Ett viktigt krav när räddningstjänsten beställde fordonet var att det skulle finnas supereffektiv luftkonditionering, detta för att kyla ner räddningsarbetare i heltäckande skyddsdräkt i Texas extrema sommarvärme.

Mer info: www.hackneyev.com

FOTO: WWW.HACKNEYEV.COM

FOTO: AVABIM / WIKIPEDIA CC3.0

5. Supervita fordon

Vid sekelskiftet målade räddningstjänsten i skotska Gampian alla sina 55 fordon helt vita. Forskning visade att vita och gula fordon syns bäst i hög fart och i mörker medan rött och grått syntes allra sämst. Men år 2013 tog experimentet slut när de åtta regionala räddningstjänsterna i Skottland slogs ihop.

Hemsida: www.firescotland.gov.uk

6. Supergrönt fordon

Kollektivtrafiken har använt gasdrivna bussar i flera år men först nu finns det ett räddningsfordon med grön drift. Den tillverkas av den klassiska tillverkaren HME och drivs av komprimerad naturgas, CNG, och en Cummins Westport-motor. Fordonet är framför allt tänkt för användning i storstäder.

Mer info: www.firetrucks.com

FOTO: WWW.FIRETRUCKS.COM

FOTO: MARTIN AIRCRAFT

FOTO: MARTIN AIRCRAFT

FOTO: MARTIN AIRCRAFT

FOTO: WWW.4X4FIRETRUCK.COM

7. Jetpack

Det finns bara ett coolt sätt att ta sig till toppen på de mer än 900 höghusen i trendiga staden Dubai: med jetpack. Räddningstjänsten har köpt in 20 stycken ryggraketer av märket Martin. De här avancerade flygfarkosterna har 200 hästkrafter och kan ta sig till toppen av Dubais (och världens) högsta byggnad, det 829 meter höga Burj Khalifa. Om du försöker övertala chefen att köpa in jetpacks till din station, nämn inte att de kostar två miljoner kronor - styck. Mer info: www.martinjetpack.com

8. Monsterbilen Bulldog

Det här är drömbilen för dig som gillar monstertrucker. Bulldog Alpha har en tank med plats för 8 000 liter vatten och en motor och frigång som gör att du kan ta dig fram i nästan vilken terräng som helst. Mer info: www.4x4firetruck.com

9. Racingbilen Nissan GT-R & Dodge Ram 1500

Den tyska racingbanan Nürburgring är en av de svåraste och snabbaste i världen - vilket innebär att det ofta inträffar olyckor. Eftersom banan är 20 kilometer lång så krävs det att också räddningsfordonen är snabba för att ta sig fram till olycksbilarna. År 2009 satsade man på extrem snabbhet, en Nissan GT-R som klarar 310 km/h. Men i dag använder man

i stället en specialbyggd och robust Dodge Ram 1500, bilen har en Hemi V8 och gör 200 km/h. Hemsida: www.nuerburgring.de/en/

10. Brandbåten St. Francis

Staden San Francisco ligger vid en stor havsvik och många platser är lättast att nå med båt. Det här är den nyaste brandbåten i San Francisco Fire Departments lilla flotta. Den nya farkosten heter St. Francis och började sin tjänstgöring i oktober 2016. Den 27 meter långa båten kostade hela 100 miljoner kronor.

Hemsida: www.sf-fire.org

11. BMW med slang

Den här unika motorcykeln används av räddningstjänsten i Merseyside i Storbritannien. Det ser kanske ut som en vanlig BMW men den är utrustad med två vatten/skum-tankar och en 30 meter lång slang. Motorcykeln används framför allt som ett sätt att snabbt släcka bilbränder. BMW:n är på 1200 kubik och kostar ca 500 000 inklusive utrustningen.

Hemsida: www.merseyfire.gov.uk

■ TEXT: MIKAEL JÄGERBRAND

FOTO: WWW.E-UNIT.EU

FOTO: UNITED STATES MARINE CORPS

FOTO: GRAHAM MITCHELL FROM DUBLINGTON, UK / WIKIPEDIA

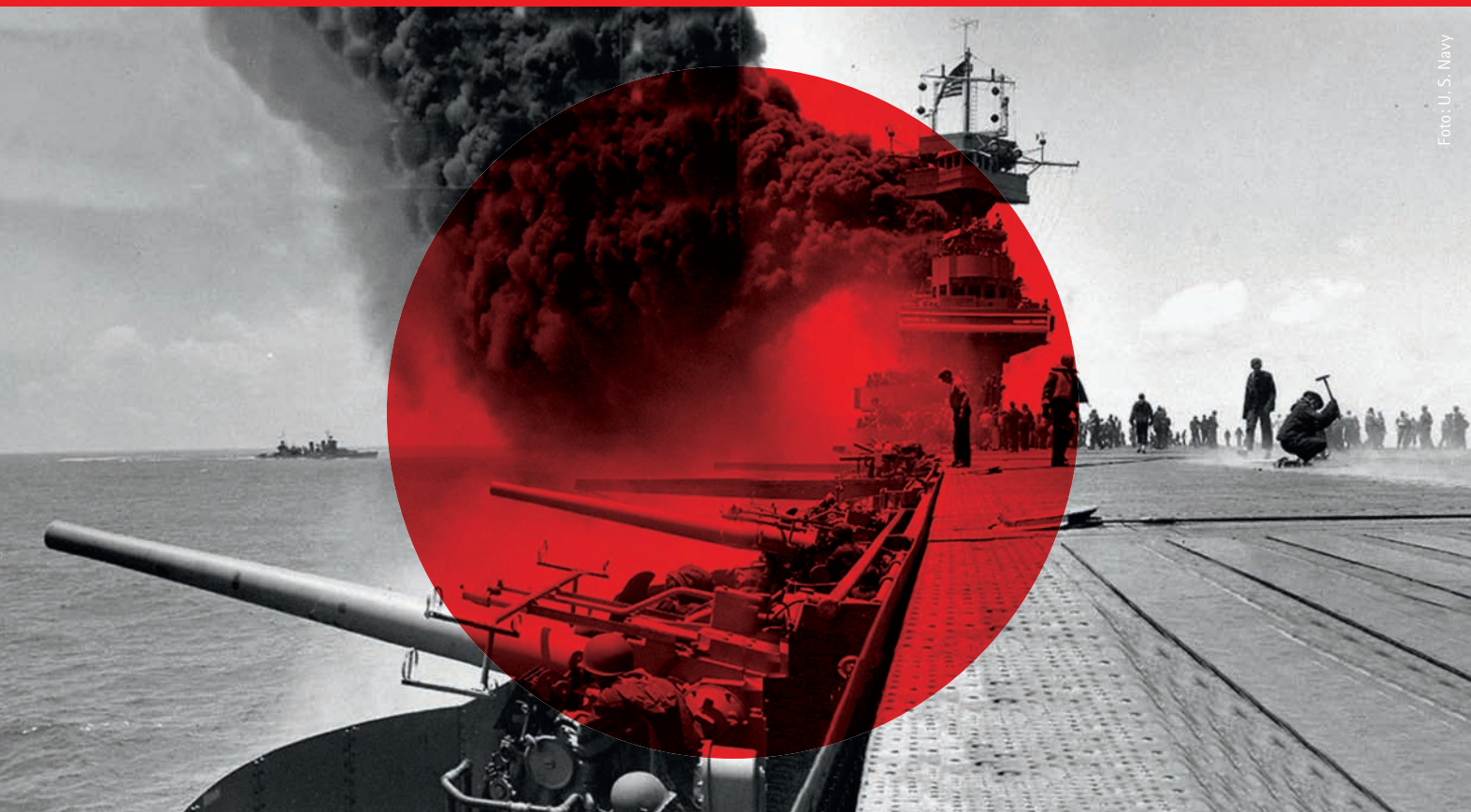
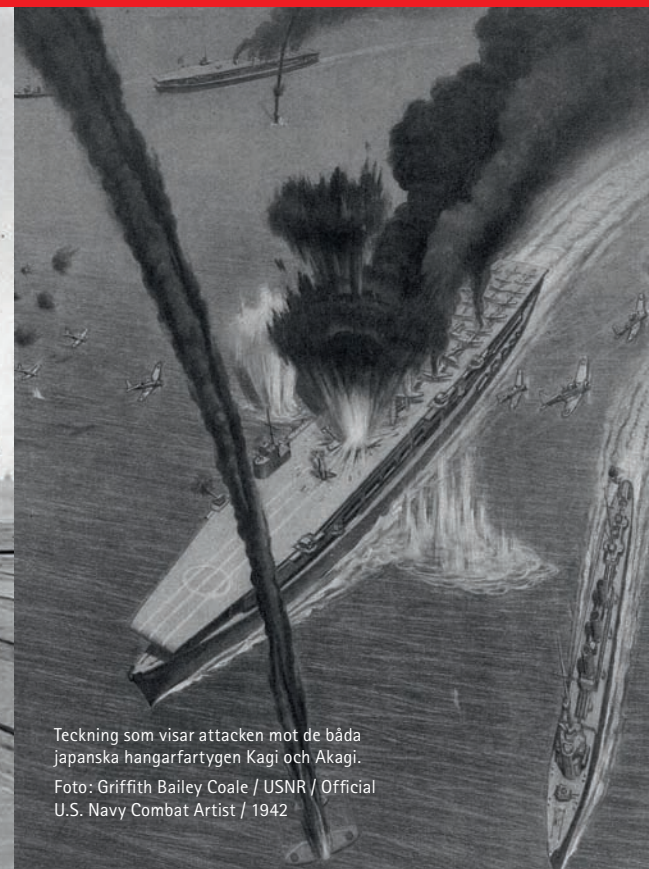

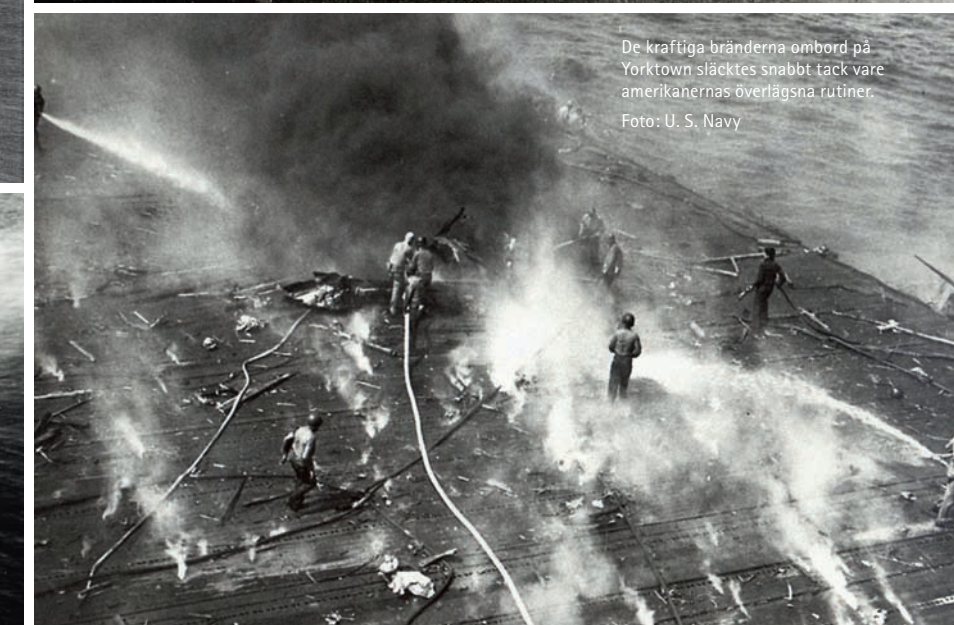
Foto: U. S. Navy

Teckning som visar attacken mot de båda japanska hangarfartygen Kagi och Akagi.
Foto: Griffith Bailey Coale / USNR / Official U.S. Navy Combat Artist / 1942

Amerikanska sjömän i full fart med att släcka bränder ombord Yorktown.
Foto: U. S. Navy

De kraftiga bränderna ombord på Yorktown släcktes snabbt tack vare amerikanernas överlägsna rutiner.
Foto: U. S. Navy

JAPANERNA STRUNTADE I BRANDSÄKERHET – förlorade kriget

I sommar är det 75 år sedan slaget vid Midway som i princip avgjorde hela andra världskriget. På bara några timmar förlorade Japan sina viktigaste skepp och återhämtade sig aldrig. Anledningen till förlusten: Extremt dålig brandsäkerhet.

UNDER FLERA ÅR KUNDE de japanska hangarfartygen härja nästan som de ville i Stilla havet. Det här var världens mäktigaste flotta när man anföll Pearl Harbor i december 1941 och den var fortfarande mäktigast när man attackerade Midwayöarna några månader senare, i juni 1942.

Redan från början av slaget så var det hangarfartygen som stod i centrum. USA hade tre hangarfartyg; Enterprise, Hornet och Yorktown. Japan hade fyra hangarfartyg; Akagi, Hiryu, Kaga och Soryu.

Målet för båda länderna var att förstöra motståndarnas hangarfartyg. Trots att Japan hade betydligt fler fartyg så var det USA som vann en förkrossande seger – man förstörde alla fyra japanska hangarfartyg.

Den amerikanska segern berodde delvis på knäckta koder, man visste exakt när och var japanerna skulle anfalla. Men den viktigaste anledningen till segern var den extremt stora skillnaden i synen på brandsäkerhet mellan de båda flottorna.

– Det var en grundläggande kulturell skillnad, i den japanska flottan förväntade man sig inte att bli träffad eller få skador, säger Eric Grove, professor i Naval History vid Universitetet i Salford, till National Geographic.

Det här gjorde att bara en liten del av besättningen utbildades för att släcka bränder och reparera skador, ett fåtal specialiserade ingenjörer och tekniker.

– Det kunde inte ha varit en större skillnad jämfört med den amerikanska flottan. Där var fler tränade och det fanns därför fler som kunde hjälpa till med skadekontroll.

När bomberna träffade de japanska hangarfartygen så var däckerna fyllda av bomber, fulltankade plan och slangar fyllda av brandfarligt flygbränsle. Det tog bara några minuter för samtliga fyra fartyg att bli övertända. Det här var något som inte kunde hända inom den amerikanska flottan. Efter en explosion på ett hangarfartyg några månader tidigare hade man

satsat mycket stora resurser på brandbekämpning och olika säkerhetssystem.

Medan de japanska fartygen flöt omkring som rykande vrak anfölls det amerikanska hangarfartyget Yorktown. När fienden närmade sig tömde man däckerna på flygplan och fyllde alla bränsletankar och slangar med koldioxid.

Trots att Yorktown träffades av flera bomber och började brinna, så klarade besättningen att släcka bränderna. Bara två timmar senare kunde flygplan landa på fartyget igen. Fartyget sänktes dock dagen efter av en japansk ubåt.

Den japanska flottan hämtade sig aldrig igen efter slaget vid Midway i juni 1942. Ett problem var att man inte hade resurserna att bygga nya fartyg, men ett lika stort problem var att man inte heller kunde ersätta de hundratals experterna på brandbekämpning som dödades.

■ TEXT: MIKAEL JÄGERBRAND

Fakta: Slaget om Midway

När: 4–7 juni 1942.

Var: Utanför Midwayöarna i Stilla havet (ca 200 mil nordväst om Hawaii).

Japanska styrkor: 4 hangarfartyg, 7 slagskepp samt ytterligare 58 fartyg. Totalt 248 flygplan.

Amerikanska styrkor: 3 hangarfartyg, 16 ubåtar samt ytterligare 23 fartyg. Totalt 360 flygplan.

Japanska förluster: 4 hangarfartyg, 2 andra fartyg och 248 flygplan. Totalt antal döda: 3057 män.

Amerikanska förluster: 1 hangarfartyg, 1 annat fartyg och 150 flygplan. Totalt antal döda: 307 män.

Lätt

5	4	8	2	3	1
	8	1		7	2
9			3		
6	7	3		5	9
	8		9	4	5
	9			4	
	3	7			5
4	1			8	
			8	2	1
					3

© Bulls

Medium

5	7					4
2	6	3		9		1
4	1		5		2	
7		2	9		3	6
						4
		1				7
	4	2		1		6
	3					5
1		8				9

© Bulls

Lösning för nr 6 2016:

4	6	5	1	7	2	9	8	3
1	8	9	3	5	4	7	2	6
7	2	3	9	8	6	4	5	1
5	9	2	6	1	8	3	7	4
3	1	4	7	2	9	5	6	8
8	7	6	4	3	5	2	1	9
2	4	7	8	9	1	6	3	5
6	5	1	2	4	3	8	9	7
9	3	8	5	6	7	1	4	2

© Bulls

3	4	2	8	9	6	7	1	5
9	5	8	7	1	3	4	6	2
7	1	6	2	4	5	3	8	9
5	6	1	9	3	7	8	2	4
2	3	9	5	8	4	1	7	6
8	7	4	1	6	2	9	5	3
1	2	3	4	5	8	6	9	7
6	9	7	3	2	1	5	4	8
4	8	5	6	7	9	2	3	1

© Bulls

Lösningen hittar du i nästa nummer.

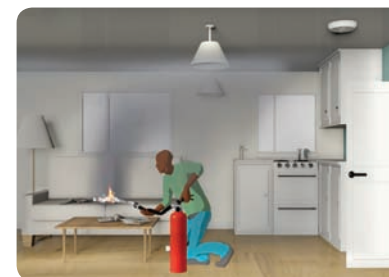
**SWEDISH
FIRE
FIGHTERS**

NR 2 • 2017
I brevlådan 6:e apr

Brandskydd för den som är ny i Sverige

Hos MSB hittar du material om brandskydd och brandrisker för nyanlända. Passar introduktioner på SFI-kurser och asylboenden.

www.msb.se/aktivmotbrand

Wennergren Maskin AB
Skatelövsvägen 37
340 32 Grimslöv
Tel 0470-75 01 10
Fax 0470-75 00 58

holmatro se
mastering power
WENNERGREN MASKIN AB

POSTTIDNING **B**

Ev retur till:
Swedish Firefighters
Palmfeltsvägen 19
SE-121 62 Johanneshov

Dräger

Det är ditt

UPPDRAG

som driver oss

Följ oss på Facebook @DraegerFire